

asoscongress

ULUSLARARASI HUKUK SEMPOZYUMU
INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LAW

TAM METİN KİTABI

CONFERENCE PROCEEDINGS

15-16-17 June 2022
Bahçeşehir Üniversitesi/İSTANBUL

www.asoscongress.com

8. Uluslararası Asos Congress Hukuk Sempozyumu Tam Metin Kitabı

ISBN: 978-625-8190-02-1

Editörler

Prof. Dr. K. Emre Gökyayla

Kapak Tasarımı

Dr. Bülent Polat

Erişime Açıldığı Tarih

27.10.2022

Asos Yayınevi

1.baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: 0532 643 75 23

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

[Instagram: https://www.instagram.com/asosyayinevi/](https://www.instagram.com/asosyayinevi/)

[Facebook: https://www.facebook.com/asosyayinevi/](https://www.facebook.com/asosyayinevi/)

[Twitter: https://twitter.com/Asosyayinevi](https://twitter.com/Asosyayinevi)

Sempozyum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Aziz Can TUNCAY (Bahçeşehir Üniversitesi)

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Kadir Emre GÖKYAYLA (Bahçeşehir Üniversitesi)

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Mehmet AKÇAAL (Selçuk Üniversitesi)

Doç. Dr. Zafer KAHRAMAN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Bahar ÖCAL APAYDIN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. F. Burcu SAVAŞ KUTSAL (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Sinan ALTUNÇ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ş. Deren GÜNDÜZ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Serkan KÖYBAŞI (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ayşe ŞAHİN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Gülen Sinem TEK (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi İdil TUNCER KAZANCI (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Güner Hande ULUTÜRK (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Adem YELMEN (İnönü Üniversitesi)

Arş. Gör. İlkin DEMİRTAŞ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Arş. Gör. Efe EROĞLU (Bahçeşehir Üniversitesi)

Arş. Gör. Halil Mert ÖZEL (Bahçeşehir Üniversitesi)

Arş. Gör. Mertkan TORUN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Richard ALBERT (University of Texas at Austin/ABD)

Prof. Dr. Riccardo CARDILLI (Università degli Studi Roma “Tor Vergata”/İtalya)

Prof. Dr. Elena DE CARVALHO GOMES (Universidade Federal de Minas Gerais/Brezilya)

Prof. Dr. Alexander GRASER (Universität Regensburg/Almanya)

Prof. Dr. Cyril GRIMALDI (Université Paris 13/Fransa)

Prof. Dr. Macarena GUERRERO LEBRON (Universidad Pablo de Olavide, de Sevilla/İspanya)

Prof. Dr. Osman İSFEN (Fern Universität in Hagen/Almanya)

Prof. Dr. Eric JANUS (Mitchell Hamline Law School/ABD)

Prof. Dr. Yasemin KÖRTEK (Hochschule der Bundesagentur für Arbeit/Almanya)

Prof. Dr. Dr. Dres. h.c. Philip KUNIG (Freie Universität Berlin/Almanya & Türk-Alman Üniversitesi)

Prof. Dr. Stefano PORCELLI (Università di Brescia/İtalya)

Prof. Dr. Holm PUTZKE (Universität Passau/Almanya)

Prof. Dr. Salvatore RANDAZZO (Università di LUM-Bari/İtalya)

Prof. Dr. Antonio SACCOCCIO (Sapienza Università di Roma/İtalya)

Prof. Dr. Mauro TESCARO (Università di Verona/İtalya)

Prof. Dr. Ali YARAYAN (Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg/Almanya)

Doç. Dr. Konstantina CHATZILAOU (Université de Cergy-Pontoise/Fransa)

Doç. Dr. Salvatore Antonio CRISTALDI (Università degli Studi di Enna “Kore”/İtalya)

Doç. Dr. Roberta MARINI (Università degli Studi Roma “Tor Vergata”/İtalya)

Doç. Dr. Andra-Roxana TRANDAFIR (Universitatea Din Bucureşti/Romanya)

Dr. Öğretim Üyesi Ghofran HILAL (University of Jordan/Ürdün)

Dr. Öğretim Üyesi Xenia Elisa KARAMETAXAS (Universität Zürich/İsviçre)

Dr. Öğretim Üyesi Elaheh MOHSENI (Islamic Azad University/İran)

Prof. Dr. Faruk ACAR (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Levent AKIN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Şebnem AKİPEK ÖCAL (TED Üniversitesi)

Prof. Dr. Sanem AKSOY DURSUN (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Sevgi Gül AKYILMAZ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Bahtiyar AKYILMAZ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. S. Anlam ALTAY (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. Atilla ALTOP (İstanbul Kültür Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet ALTUNKAYA (Akdeniz Üniversitesi)

Prof. Dr. Serap AMASYA (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. O. Gökhan ANTALYA (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Çetin ARSLAN (Hacettepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Özge AYAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Prof. Dr. Serkan AYAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat AYDOĞDU (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Prof. Dr. Oğuz Sadık AYDOS (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Rıza AYHAN (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali AYLI (Dicle Üniversitesi)

Prof. Dr. Tahir İrfan BARLASS (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Cem BAYGIN (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat BATI (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Prof. Dr. Enver BOZKURT (Hasan Kalyoncu Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali Cem BUDAK (İstanbul Ticaret Üniversitesi)

Prof. Dr. Haluk BURCUOĞLU (İstanbul Aydın Üniversitesi)

Prof. Dr. Sezer ÇABRİ (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)

Prof. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Sezgin Seymen ÇEBİ (Antalya Bilim Üniversitesi)

Prof. Dr. Bilgehan ÇETİNER (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Serkan ÇINARLI (İzmir Bakırçay Üniversitesi)

Prof. Dr. Cemile DEMİR GÖKYAYLA (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Prof. Dr. Ertan DEMİRKAPI (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. H. Murat DEVELİOĞLU (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. Adnan DEYNEKLİ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat DOĞAN (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Vahit DOĞAN (İstanbul Aydın Üniversitesi)

Prof. Dr. Haluk EMİROĞLU (Bilkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Baki İlkay ENGİN (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet ERDEM (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. Fikret EREN (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Serkan ERGÜNE (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Fulya ERLÜLE (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. İbrahim ERMENEK (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Emre ESEN (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Arzu GENÇ ARIDEMİR (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. İlke GÖÇMEN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Cenker GÖKER (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ece GÖZTEPE ÇELEBİ (Bilkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Gülsen GÜNEŞ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. Devrim GÜNGÖR (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Hüseyin HATEMİ (İstanbul Ticaret Üniversitesi)

Prof. Dr. Alpay HEKİMLER (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Emrehan İNAL (İstanbul Üniversitesi)

7

Prof. Dr. Mustafa İsmail KAYA (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Aslı MAKARACI BAŞAK (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. Yüksel METİN (Süleyman Demirel Üniversitesi)

Prof. Dr. Halûk Nami NOMER (İstanbul Aydın Üniversitesi)

Prof. Dr. Saibe OKTAY ÖZDEMİR (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Cihan OSMANAĞAOĞLU KARAHASANOĞLU (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Yusuf Mehmet ÖRNEK (Antalya Bilim Üniversitesi)

Prof. Dr. Hayrunnisa ÖZDEMİR (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. Burak ÖZEN (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ercüment ÖZKARACA (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. İpek SAĞLAM (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. A. Lale SİRMEN (Bilkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Özlem SÖĞÜTLÜ (TOBB-ETÜ)

Prof. Dr. Ali Nazım SÖZER (Yaşar Üniversitesi)

Prof. Dr. Halûk Hâdi SÜMER (Selçuk Üniversitesi)

Prof. Dr. Cumhuri ŞAHİN (HSK Üyesi)

Prof. Dr. Kemal ŞENOCAK (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Şükran ŞIPKA (Altınbaş Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat TOPUZ (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Aziz Can TUNCAY (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. Fatih UŞAN (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet ÜNAL (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. İlhan ÜZÜLMEZ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Veliye YANLI (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Prof. Dr. Cevdet YAVUZ (İstanbul Medipol Üniversitesi)

Prof. Dr. Feridun YENİSEY (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. M. Fadıl YILDIRIM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali Kemal YILDIZ (Türk-Alman Üniversitesi)

Prof. Dr. Ejder YILMAZ (Bilkent Üniversitesi)

Doç. Dr. Güçlü AKYÜREK (MEF Üniversitesi)

Doç. Dr. Pınar ALTINOK ORMANCI (Bilkent Üniversitesi)

Doç. Dr. Alper Tunga AVCI (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Mesut AYGÜN (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Ece BAŞ SÜZEL (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Doç. Dr. Başak BAŞAKOĞLU KAPANCI (Piri Reis Üniversitesi)

Doç. Dr. Tuba BİRİNCİ UZUN (Akdeniz Üniversitesi)

Doç. Dr. Nur BOLAYIR (Galatasaray Üniversitesi)

Doç. Dr. Nilüfer BORAN GÜNEYSU (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Yeliz BOZKURT GÜMRÜKÇÜOĞLU (İbn Haldun Üniversitesi)

Doç. Dr. Levent BÖRÜ (Hacettepe Üniversitesi)

Doç. Dr. Tolga CANDAN (Türk-Alman Üniversitesi)

Doç. Dr. Orhan Ersun CİVAN (TOBB ETÜ)

Doç. Dr. Anıl ÇAMYAMAÇ (İzmir Bakırçay Üniversitesi)

Doç. Dr. Efe DİRENİSA (Türk-Alman Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali EKİN (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)

Doç. Dr. Doruk GÖNEN (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Gökhan GÜNEYSU (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Burak HUYSAL (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Zafer KAHRAMAN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Berk KAPANCI (MEF Üniversitesi)

Doç. Dr. Pelin KARAASLAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Nil KARABAĞ BULUT (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet KARAKOCALI (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Ulaş KARAN (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet KILINÇ (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali Ersoy KONTACI (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Leyla Müjde KURT (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Nesibe KURT KONCA (Çankaya Üniversitesi)

Doç. Dr. Elif KÜZECİ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Eda MANAV ÖZDEMİR (T.C. Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü)

Doç. Dr. Güneş OKUYUCU ERGÜN (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Hatice Tolunay OZANEMRE YAYLA (Çankaya Üniversitesi)

Doç. Dr. Seda ÖKTEM ÇEVİK (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Seda ÖRSTEN ESİRGEN (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Barış ÖZBİLEN (Bilkent Üniversitesi)

Doç. Dr. Ceren Zeynep PİRİM (Galatasaray Üniversitesi)

Doç. Dr. Öz SEÇER (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Selin SERT SÜTÇÜ (Akdeniz Üniversitesi)

Doç. Dr. Kazım Sedat SİRMEN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Cüneyt SÜZEL (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Doç. Dr. Fahri Gökçen TANER (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet YAYLA (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Bilgehan YEŞİLOVA (Yaşar Üniversitesi)

Doç. Dr. Burçak YILDIZ (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Didem YILMAZ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Doç. Dr. Fülürya YUSUFOĞLU BİLGİN (Galatasaray Üniversitesi)

Doç. Dr. Mehtap YÜCEL BODUR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Beşir ACABEY (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Bige AÇIMUZ (Koç Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Kürşat AKÇA (İnönü Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Neslihan AKÇA (İnönü Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Hale AKDAĞ YÜKSEL (Antalya Bilim Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Evrim AKGÜN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Volkan ASLAN (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ebru AY CHELLI (İzmir Demokrasi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ahu AYANOĞLU (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Murat AYDIN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Melike Belkıs AYDIN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Bilge AYTUĞAR (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Eylem BAŞ BAYRAKTAROĞLU (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Cemal BAŞAR (Pamukkale Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Zehra BAŞER DOĞAN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Esra ÇALIŞKAN KAŞAK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ünsal DÖNMEZ (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Zeynep DÖNMEZ (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Burcu ERDİNÇ TAVİL (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Evrim ERİŞİR (İstanbul Bilgi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Hamdi Deniz Ege GÖKTUNA (Özyeğin Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Nurten İNCE AKMAN (Marmara Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Z. Özen İNCİ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Akasya KANSU KARADAĞ (Ufuk Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ulaş KARADAĞ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Fatma Gül KARAGÖZ (Galatasaray Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Furkan KARARMAZ (Akdeniz Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Fahri Erdem KAŞAK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Hasan KAYIRGAN (Gaziantep Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Şebnem KILIÇ (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Sedef KOÇ TANGÜN (Galatasaray Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Timuçin KÖPRÜLÜ (Atılım Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Volkan MAVİŞ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Beril ÖZCANLI (MEF Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Funda ÖZDİN (Marmara Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Berke ÖZENÇ (Türk-Alman Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Neva Övünç ÖZTÜRK (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi İsmail PAMUK (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Şafak PARLAK BÖRÜ (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi İpek SARIÖZ BÜYÜKALP (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi İlknur SERDAR (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Begüm SÜZEN (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Zafer Ertunç ŞİRİN (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Melis TAŞPOLAT TUĞSAVUL (Bahçeşehir Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ufuk TEKİN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Barış TORAMAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Emre TULAY (Süleyman Demirel Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ali TURAN (İnönü Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Deniz UGAN ÇATALKAYA (Kadir Has Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Ertan YARDIM (Kadir Has Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Adem YELMEN (İnönü Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Zülfiye YILMAZ (Bilkent Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi İsmail YÜKSEL (Antalya Bilim Üniversitesi)

Misafir Öğretim Görevlisi Dr. Hande HEPER (Kadir Has Üniversitesi)

İçindekiler

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE İNSANİ YARDIM POLİTİKALARININ SİYASALLAŞMASI SORUNU.....	19
KANUNİ TEMSİLCİLERİN VE ŞİRKET ORTAKLARININ VERGİ BORÇLARINDAN SORUMLULUĞUNDA DÖNEMSELLİK İLKESİ	33
SOSYAL İÇERİK ÜRETİCİLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ÖZELLİK ARZ EDEN DURUMLAR.....	51
KETMİ VERESEYE DAYALI OLARAK TAPU SİCİLİNİN DÜZELTİLMESİ	56
KRİPTO VARLIK PİYASASINDAKİ RİSKLER VE YATIRIMCILARIN SERMAYE PİYASASI HUKUKU KAPSAMINDA KORUNMASI	73
HASTA MAHREMİYETİ BAĞLAMINDA KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİ HUKUKA AYKIRI OLARAK VERME, YAYMA VEYA ELE GEÇİRME SUÇU	85
İŞE İADE DAVASININ FESHE BAĞLI ALACAKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	116
İDARENİN HATALI TIBBİ MÜDAHALEDEN KAYNAKLANAN SORUMLULUĞU.....	130
OSMANLI DEVLETİNDE TOPLANMA ÖZGÜRLÜĞÜ	146
AMERİKAN YÜKSEK MAHKEMESİNİN ROE V. WADE KARARI VE KARARDAN DÖNÜLMESİNİN MUHTEMEL ETKİLERİ ÜZERİNE.....	157
COVID-19 SALGINININ TÜRK MEVZUATINA ETKİLERİ	178
İSLÂM HUKUK VE FİNANS UYGULAMALARINDA SELEM SÖZLEŞMESİ.....	186
İCRA VE İFLAS KANUNUNUN 342. MADDESİ İLE TÜRK CEZA KANUNU'NUN 290. MADDESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	199
YAPAY ZEKA İLE SUÇ TAHMİNİNDE BULUNMAK: ÖNYARGILARIN DİJİTALLEŞMESİ.....	209
MEDENÎ USÛL HUKUKUNDA TANIK GÖSTERİLMESİ VE TANIK BEYANININ DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR.....	217
RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI BAĞLAMINDA ULUSLARARASI SİLAHLI ÇATIŞMALAR HUKUKUNDA SİVİLLERİN KORUNMASI	244
3628 SAYILI KANUN M. 12 KAPSAMINDA EŞ VE VELAYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN MAL VARLIĞIYLA İLGİLİ OLARAK GERÇEĞE AYKIRI BİLDİRİMDE BULUNMA SUÇU.....	265
ANONİM ŞİRKETTE YÖNETİM KAYYIMININ HUKUKİ SORUMLULUĞU	292

BAĞIMSIZ ve TARAFSIZ HAKİM İLKESİ KAPSAMINDA HAKİMLERİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI.....	325
ESNEK ÇALIŞMADAKİ İŞ KAZALARINDA İŞVERENİN CEZAI SORUMLULUĞU	341
YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ ÖZGÜRLÜĞÜ	353
SADAKAT YÜKÜMLÜLÜĞÜNE AYKIRI DAVRANIŞIN BOŞANMADAN SONRA ÖĞRENİLMESİ VE KONUYA İLİŞKİN YARGITAY HUKUK GENEL KURULU’NUN T. 18.2.2021, E. 2017/2493, K. 2021/108 SAYILI KARARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	365
EKVATOR ANAYASASI’NDA DOĞA ANA’NIN HAKLARININ TANINMASININ ANAYASA YARGISINA ETKİSİ	384
TÜRK HUKUKU AÇISINDAN BİR MODEL OLARAK ALMAN ANONİM ŞİRKETLERDE ELEKTRONİK GENEL KURUL TOPLANTISI HAKKINDA KANUN TASARISI.....	403
YASAL DÜZENLEMELER VE MAHKEME KARARLARI IŞIĞINDA UNUTULMA HAKKI.....	419
DİJİTAL PAZARYERLERİNDE GERÇEKLEŞEN TÜKETİCİ SATIŞLARINDA SATICININ VE ARACI PLATFORMUN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	433
TAŞINIR SATIŞINI AŞAN PREFABRİK YAPILARIN HUKUKİ NİTELİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	443
SAĞLIK HİZMETLERİNDE HASTALARIN ADİL DEĞERLENDİRİLMİYİ İSTEME HAKKI.....	457
“EXTRANEUS”UN ÖZGÜ SUÇLARDA DOLAYLI FAİL OLARAK CEZALANDIRILIP CEZALANDIRILAMAYACAĞI SORUNSALI	475
BOŞANMANIN HUKUKİ SONUÇLARININ ARABULUCULUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	488
DİJİTAL SOSYAL MEDYADA VELİLERİN ÇOCUK HAKKINDAKİ PAYLAŞIMLARI VE HUKUKA UYGUNLUK NEDENİ OLARAK ÇOCUĞUN RIZASI	506
7392 SAYILI KANUN İLE 6502 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN’DA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER IŞIĞINDA MESAFELİ SÖZLEŞMELERDE ARACI HİZMET SAĞLAYICININ SORUMLULUĞU	535
SERMAYE PİYASASI HUKUKUNDA İÇSEL BİLGİ VEYA SÜREKLİ BİLGİLERE İLİŞKİN PİYASA BOZUCU EYLEMLER KABAHAHATİ.....	546

TÜKETİCİNİN KORUNMASI İLE TÜKETİCİNİN HAKKINDA DEĞERLENDİRME YAPTIĞI KİŞİNİN İTİBARININ KORUNMASI ARASINDA KURULAN DENGE: TÜKETİCİ DEĞERLENDİRMELERİNİN YAYIMLANMASINA YÖNELİK YENİ DÜZENLEMELER.....	575
METAVERSE VE CEZA HUKUKU	588
HEKİMİN TIBBİ MÜDAHALESİ NEDENİYLE MEYDANA GELEN TAKSİRLE ÖLDÜRME VEYA YARALAMA SUÇLARI BAKIMINDAN BASİT TAKSİRİNİN Mİ YOKSA BİLİNÇLİ TAKSİRİNİN Mİ BULUNDUĞU MESELESİNİN YARGITAY KARARLARI ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	594
GÜVENCESİZ ÇALIŞMADA ÇALIŞMA KOŞULLARININ DÜZENLENMESİ: TÜRK İŞ HUKUKUNDAKİ DURUMA AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKU IŞIĞINDA BİR BAKIŞ	627
İCRA VE İFLAS KANUNU’NUN İCRANIN GERİ BIRAKILMASI HÜKÜMLERİ HAKKINDA 7343 SAYILI KANUNLA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	649
TRAFİK GÜVENLİĞİNİ TEHLİKEYE SOKMA SUÇU BAKIMINDAN	668
MOBESE VE KİŞİSEL VERİ DENGESİ.....	668
TBK m. 420, II’ NİN İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	684
HUKUK MÜCADELESİNDE ÖRNEK BİR DAVA VEKİLİ: TAKİYÜDDİN BEY	696
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARLARI IŞIĞINDA ANAYASA MAHKEMESİNİN BİREYSEL BAŞVURU KARARLARINDA SOSYAL HAKLARIN DOLAYLI KORUNMASI.....	748
DİJİTAL HİZMETLER YASASI (DSA) TARTIŞMALARI VE TÜRKİYE’DE ‘ERİŞİMİN ENGELLENMESİ’ KARARLARI.....	788
EL YAZILI VASIYETNAMEDE DÜZENLENME TARİHİNİN EKSİK VEYA HATALI OLMASI.....	816
ANLAŞMALI BOŞANMADAN SONRA MAL REJİMİNİN TASFİYESİNİN TALEP EDİLİP EDİLEMeyeCEĞİ MESELESİ.....	838
YÜKSEK SEÇİM KURULUNUN YAPISI VE KARARLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	851
SAYIŞTAY KARARLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	881
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE İŞVERENİN KALİTE YÖNETİM SİSTEMLERİNDEN FAYDALANMASI	913

TÜRK YABANCILAR HUKUKU KAPSAMINDA İNSAN TİCARETİ MAĞDURU YABANCILARA TANINAN HAKLARIN VE ÖZELLİKLE İNSAN TİCARETİ MAĞDURU İKAMET İZİNİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	927
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE ÇALIŞANLARIN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KRİZİNE KARŞI KORUNMASI.....	939
İCRA VE İFLAS KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLE BORÇLUYA SATIŞ YETKİSİ VERİLMESİ	952
BORÇLAR HUKUKUNDA "SEBEP" (CAUSA) KAVRAMLARI*	962
TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN'DA SON DÖNEMLERDE YAPILAN USUL HUKUKUNA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME.....	973

EL YAZILI VASIYETNAMEDE DÜZENLENME TARİHİNİN EKSİK VEYA HATALI OLMASI

Ayşegül Dörttepe Okutan *

Özet

Vasiyetnamelerin yapılması, Türk Medeni Kanunu (TMK) uyarınca sıkı şekil şartlarına bağlanmıştır. Bu noktada, el yazılı vasiyetnamenin geçerlilik şartlarından biri düzenlenme tarihinin belirtilmesidir (TMK m. 538/I). Vasiyetçi, kendi el yazısıyla vasiyetnamenin düzenlenme tarihini yazmamışsa, bu ölüme bağlı tasarruf, kanunda öngörülen şekil şartlarını taşımadığı gerekçesiyle iptal edilebilir (TMK m. 557/b.4).

Vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin belirtilmesi, vasiyetçinin vasiyet yapma ehliyetinin bulunup bulunmadığını tespit etmek açısından önemlidir. Zira, mirasbırakanın ölüme bağlı tasarruf yapma ehliyetinin olmadığı iddiası, el yazılı vasiyetnamenin düzenlendiği tarih nazara alınarak değerlendirilir. El yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin belirtilmiş olmasının bir diğer önemi ise, mirasbırakanın birden fazla vasiyetname yapması ihtimalinde ortaya çıkar. Mirasbırakan, birbiriyle bağdaşmayan vasiyetnameler yapmış olması halinde, bunlardan sonraki tarihli olan öncekinin yerini alır (TMK m. 544/I). Bu nedenle, el yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihi, hangi vasiyetnamenin öncelik taşıdığına belirlenmesinde rol oynar. Bunlardan başka, düzenlenme tarihinin, vasiyetnamenin yorumlanması açısından da önem taşıdığı kabul edilmektedir.

El yazılı vasiyetnamenin düzenlendiği tarih, vasiyetçinin vasiyetname yapma ehliyetinin varlığı ya da birden fazla vasiyetname olması hallerinde öncelik verilmesi gereken vasiyetnamenin tespiti gibi uyuşmazlıkların çözümünde belirleyici olduğundan, eksik veya hatalı olması ve ayrıca vasiyetnamenin içeriğinden de düzenlenme tarihinin belirlenememesi, vasiyetnamenin iptal edilebilmesine yol açar. Fakat; vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin, başkaca nedenlerle vasiyetnamenin geçersiz olduğuna ilişkin uyuşmazlığın çözümünde dayanak oluşturmaması ve buna rağmen sırf düzenlenme tarihindeki eksiklik veya hatanın, el yazılı vasiyetnamenin iptaline sebebiyet vermesi, mirasbırakanın son arzularının yerine getirilmesini engeller. Bu kapsamda, tarafımızca, el yazılı vasiyetnamede, düzenlenme tarihinin hangi hallerde önem taşıdığı, bu yöndeki eksikliğin veya hatanın ne zaman vasiyetnamenin geçersizliğine yol açtığı ve bu durumun yarattığı sorunlar, Türk Medeni Kanunu'ndan farklılık arz eden İsviçre Medeni Kanunu'nun (İMK) 520a maddesi ile karşılaştırmalı olarak ele alınıp tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: El yazılı vasiyetname, ölüme bağlı tasarruf, vasiyetnamenin geçersizliği

* Antalya Bilim Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-5890-182X.

GİRİŞ

Mirasbırakan, ölümünden sonra hüküm doğurmasını istediği emirlerini ve arzularını, miras sözleşmesi ve vasiyetname tanzim ederek gerçekleştirebilir. Bu kapsamda vasiyetname, resmi şekilde, el yazılı veya olağanüstü hallerin varlığında sözlü olarak düzenlenebilir. Resmi vasiyetnameler, resmi memur önünde iki tanığın katılımıyla gerçekleştirilir. El yazılı vasiyetnameler ise vasiyetçi tarafından tek başına düzenlenebilir. Bu bağlamda, resmi vasiyetnamelere göre daha kolay tanzim olunur. Ayrıca, resmi vasiyetnamelere nazaran masrafsız ve kimseyle paylaşılmasına gerek olunmaması, el yazılı vasiyetnameleri daha cazip hale getirir. El yazılı vasiyetnameler her ne kadar resmi vasiyetnamelere göre daha kolay ve masrafsız olsa da geçerliliği, kanunun aradığı sıkı şekil şartlarına uygun olmasına bağlıdır.

TMK m. 538/I uyarınca, el yazılı vasiyetnameler başından sonuna kadar, imza ve düzenlenme tarihi de dahil olmak üzere vasiyetçinin el yazısıyla yazılmış olması gerekir. Görüldüğü üzere, vasiyetnamenin düzenlenme tarihi, el yazılı vasiyetnamede bulunması gereken şekil şartları arasında yer almaktadır. Tarihin, vasiyetçinin el yazısıyla, hiçbir aksi yoruma mahal vermeyen şekilde takvimde gösterildiği gibi yazılması, uyumsuzluk doğurmaz ve geçerlilik unsurlarından birinin eksikliği nedeniyle TMK m. 557/I uyarınca nedeniyle vasiyetnamenin iptaline sebep oluşturmaz. Ancak, tarihin farklı şekillerde metnin içerisinde, başında, sonunda yer alması; kanunda öngörülen şekilde gün, ay ve yıl olarak değil de kısmen bu unsurları barındırması veya hiç yazılmaması, bir kısmının el yazısı bir kısmının mekanik olarak vasiyetname içinde yer alması, eksik olan veya vasiyetname içerisinde tam olarak yer alsa bile gerçeği yansıtmayan tarihin doğrusunun, vasiyetname içi veya dışı olgularda tespit edilmesi hallerinde, vasiyetnamenin geçersiz kılınmasının engellenmesinin mümkün olup olmadığı sorunları karşısında doktrinde fikir birliği bulunmamaktadır. İsviçre Medeni Kanunu'nda ise konuya farklı yaklaşan bir kanun düzenlemesi bulunmaktadır.

Belirtilen bu sorunlar karşısında çalışmamızda, el yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin yazılmamış olması, kanunda ifade edilen gün, ay veya yıl unsurlarını bütünüyle barındırmaması ya da tarihin hatalı yazılması hallerinde, vasiyetnamenin her durumda iptal edilmesine olanak verilmesine gerek olup olmadığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda öncelikle el yazılı vasiyetnamelerin ölüme bağlı tasarruflar arasındaki yeri ve önemine, geçerlilik şartlarına, düzenlenme tarihinin el yazılı vasiyetnameler açısından önemine, eksik ve hatalı olmasının ne anlama geldiğine dair açıklamalara ve öğretideki farklı görüşlere yer verilmiştir. Son olarak İsviçre Medeni Kanunu'nda el yazılı vasiyetnamenin geçerliliği için aranan şartlara değinilmiştir. Zira, İsviçre Medeni Kanunu'nda vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin eksik veya hatalı olduğu her halde, vasiyetnamenin iptali mümkün değildir. Bu nedenle, tarafımızca

İsviçre'deki kanun koyucunun konuya yaklaşımından bahsedilerek konuya ilişkin tespit ve görüşlerimiz bildirilmiştir.

I. GENEL OLARAK EL YAZILI VASIYETNAME

A. EL YAZILI VASIYETNAMELERİN ŞEKLİ ANLAMDA ÖLÜME BAĞLI TASARRUFLAR ARASINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ

Şekli anlamda ölüme bağlı tasarruflar, vasiyetname ve miras sözleşmesi olmak üzere iki türdür. Mirasbırakan, ölümünden sonra hüküm ve sonuç doğurmasını arzuladığı iradesini vasiyetname veya miras sözleşmesi dışında başkaca bir hukuki işlemle gerçekleştiremez. Zira, burada aynı haklarda olduğu gibi *numarus clausus* ilkesi kabul edilmiştir. Bu bağlamda, miras sözleşmesi, iki taraflı bir hukuki işlemidir. Bunun bir sonucu olarak, miras sözleşmesinden tek taraflı rücu edilemez. Vasiyetname ise tek taraflı bir hukuki işlemidir. Vasiyetnamede yalnızca vasiyetçinin iradesi önem taşır, bu nedenle vasiyetçi vasiyetnamesini her zaman değiştirebilir, yok edebilir ya da vasiyetnamesinden rücu edebilir¹.

Şekli anlamdaki ölüme bağlı tasarruflardan olan vasiyetnameler el yazılı vasiyetname, resmi vasiyetname ve sözlü vasiyetname olmak üzere üç şekilde tanzim edilebilir. El yazılı vasiyetnameye ve resmi vasiyetnameye her zaman başvurulabilir; fakat sözlü vasiyetname istisnai nitelik taşıdığından ancak olağanüstü hallerde yapılır².

El yazılı vasiyetname, olağan vasiyetname türlerinden biridir. Sözlü vasiyetnamede olduğu gibi tanzim edilmesi için olağanüstü bir halin gerçekleşmesi gerekmez. Vasiyetçi el yazılı vasiyetnamesini istediği zaman, tek başına düzenleyebilir. El yazılı vasiyetnamenin tanzim edilmesi aşamasında resmi bir memurun katılmasına dahi gerek yoktur³. Vasiyetçi tarafından tek başına ve herhangi bir masraf, bedel ödenmeksizin tanzim edilebilmesi ve üzerinde değişiklik yapılabilmesi, el yazılı vasiyetnamenin kolayca düzenlenmesini sağlar. Ayrıca, vasiyetçi, el yazılı vasiyetname

¹ Dural, M. (1967). El yazılı vasiyetname. İstanbul: Cezaevi Matbaası, s. 2-3; İmre, Z. ve Erman, H. (2017). Miras Hukuku. İstanbul: Der Yayınları, s. 55-56.

² İmre ve Erman, s. 70; Akkanat, H. (2001). El yazısı ile vasiyetnamede vasiyetname metninin özellikleri. Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı, C. II, s. 799.

³ Gönensay, S. ve Birsen, K. (1963). Miras Hukuku. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, s. 106; Ayiter, N. (1974). Miras Hukuku. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, s. 44; İmre ve Erman, s. 71; İnan, A.N. ve Ertaş, Ş. ve Albaş, H. (2012). Miras Hukuku. İzmir: İleri Yayıncılık, s. 174; Ayan, M. (2016). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık, s. 107.

ile son arzularını gizli tutabilir⁴. Düzenlenen vasiyetnamelerin ise yaklaşık yüzde doksanının el yazılı vasiyetname olduğu tahmin edilmektedir⁵.

B. GEÇERLİLİK ŞARTLARI

El yazılı vasiyetnamenin tanzimi, diğer olağan vasiyetname türü olan resmi vasiyetnameye göre daha kolaydır. Fakat, el yazılı vasiyetnamenin geçerliliği konusunda kanun koyucu TMK m. 538/I’de sıkı şekil şartları öngörmüştür. Genel olarak ölüme bağlı tasarrufların sıkı şekil şartlarına tabi tutulmasındaki amaç, vasiyetçinin son arzularının kesin olarak anlaşılmasını, vasiyetnamenin gerçekliğini ve tahrif edilmemesini sağlamak, vasiyetname projesiyle gerçek vasiyetnameyi birbirinden ayırmak ve son olarak vasiyetçinin vasiyetnamesini düzenlerken düşünmesine imkân tanımak ve acele karar vermesini engellemektir⁶. Bu bağlamda, el yazılı vasiyetnamenin geçerlilik şartları kanunda şu şekilde düzenlenmiştir: vasiyetnamenin başından sonuna kadar vasiyetçinin el yazısıyla yazılmış olması; vasiyetçinin, ölüme bağlı tasarruf yapma iradesinin, amacının bulunması (*animus testandi*); vasiyetçinin el yazısıyla vasiyetnameye imzasını atması, günü, ayı ve yılı belirten tarihin vasiyetçinin el yazısıyla yazılmış olmasıdır⁷.

Bunların haricinde, TMK m. 538/II’de el yazılı vasiyetnamenin saklanmak üzere notere, sulh hakimine veya yetkili memura bırakılmasının mümkün olduğu ifade edilmiştir. El yazılı vasiyetnamenin resmi mercie bırakılması, vasiyetçinin kendi takdirindedir; zira bu hüküm emredici değildir. Bir başka anlatımla, düzenlenen el yazılı vasiyetnamenin, vasiyetçi tarafından resmi mercie tevdi edilmemesi, iptali için gerekçe oluşturmaz⁸. Ancak, TMK m. 538/I’de yer alan şartların gerçekleşmemesi vasiyetnamenin iptali sebebidir.

II. EL YAZILI VASİYETNAMEDE DÜZENLENME TARİHİ VE ÖNEMİ

Vasiyetnamelerin yapılması, Türk Medeni Kanunu uyarınca sıkı şekil şartlarına bağlanmıştır. Bu noktada, el yazılı vasiyetnamenin geçerlilik şartlarından biri de yukarıda değinildiği üzere, düzenlenme tarihinin belirtilmesidir (TMK m. 538/I). Vasiyetçi, kendi el yazısıyla vasiyetnamenin düzenlenme tarihini yazmamışsa, bu ölüme bağlı tasarruf, kanunun lafzı dikkate alındığında, kanunda öngörülen şekil şartlarını taşımadığı gerekçesiyle iptal edilebilir (TMK m. 557/I-b.4). Dolayısıyla, düzenlenme tarihinin ne

⁴ Gönensay ve Birsen, s. 106-107; Oğuzman, K.M. (1972). Miras Hukuku dersleri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, s. 120; Köprülü, B. (1975-1976). Miras Hukuku dersleri. İstanbul: Fakülteler Matbaası, s. 136; Dural, M. ve Öz, T. (2021). Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku. İstanbul: Filiz Kitabevi, N. 372-374; Steinauer, P.H. (2015). Le Droit des Succession. Berne: Stämpfli Editions, N. 686; Öztan, B. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Yetkin Yayınları, 189-190; Gönen, D. (2007). El yazılı vasiyetname. İstanbul: Legal Yayıncılık, s. 41-42; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 174; Kılıçoğlu, A. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Turhan Kitabevi, s. 110; Antalya, G. (2019). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık, N. 455; Ayan, s. 107; Leuba, A. (2016). Commentaire Romand, Code Civil II, Art. 505. Bale: Helbing Lichtenhahn, N. 2.

⁵ Steinauer, N. 686.

⁶ Dural, s. 3-4.

⁷ İmre ve Erman, s. 72 vd; Öztan, s. 190; Ayan, s. 108-110. 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi’nin 485. maddesinde el yazılı vasiyetnamenin geçerlilik şartları arasında, bu sayılanlara ek olarak düzenlenme yeri de bulunmaktaydı.

⁸ İmre ve Erman, s. 80.

şekilde yer alması gerektiğinin belirlenmesi önem arz eder. Vasiyetname içerisinde düzenlenme tarihine ilişkin belirtilen hususların, vasiyetnamenin geçerliliğine etki edip etmeyeceğini ve düzenlenme tarihinin işlevini anlamak için de öncelikle düzenlenme tarihinin önemini tespit etmek gerekir.

El yazılı vasiyetnamede, düzenlenme tarihinin bulunmasının faydaları mevcuttur. Örneğin, vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin belirtilmesi, vasiyetçinin vasiyet yapma ehliyetinin bulunup bulunmadığını tespit etmek açısından önemlidir⁹. Vasiyetname yapma ehliyeti, TMK m. 502’de düzenlenmiştir. Buna göre, vasiyet yapabilmek için vasiyetçinin ayırt etme gücüne sahip olması ve on beş yaşını doldurmuş olması gerekir. Mirasbırakanın ölümüne bağlı tasarruf yapma ehliyetinin olmadığı iddiası, el yazılı vasiyetnamenin düzenlendiği tarih nazara alınarak değerlendirilebilir. Vasiyetname içerisinde düzenlenme tarihinin kanunda belirtildiği gibi gün, ay ve yıl olarak belirtilmesi, vasiyetçinin ehliyetinin kesin olarak belirlenmesinde her zaman tek etmen değildir. Zira, bir kişinin ayırt etme gücüne sahip olduğunun tespiti için saatlerin ve hatta dakikaların bile kimi zaman önem kazandığı kabul edilmektedir. Buna karşın, vasiyetçinin başkaca nedenlerle ayırt etme gücüne sahip olduğu noktasında şüphe yoksa, bazı hallerde, yalnızca düzenlenme tarihi olarak yılın belirtilmesi, kişinin on beş yaşını doldurmuş olduğunun kesin göstergesi olur. Bunun bir sonucu olarak, vasiyetnamenin düzenlenme tarihi kapsamında gün ve ayın belirtilmemiş olmasının, vasiyetçinin ehliyetinin tespitinde bir etkisi olmaz¹⁰.

El yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin belirtilmiş olmasının bir diğer önemi ise, mirasbırakanın birden fazla vasiyetname yapması ihtimalinde ortaya çıkar. Mirasbırakan, birbiriyle bağdaşmayan vasiyetnameler yapmış olması halinde, bunlardan sonraki tarihli olan öncekinin yerini alır (TMK m. 544/I). Bu nedenle, el yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihi, hangi vasiyetnamenin öncelik taşıdığının belirlenmesinde etkilidir¹¹. Bu noktada, kimi zaman yalnızca vasiyetnamenin düzenlendiği yılın belirtilmesi yeterli olur. Fakat, bazı hallerde, vasiyetnameler arasındaki önceliğin belirlenmesinde gün, ay ve yılın ve hatta saatlerin bile ayrıntılı olarak

⁹ Gönensay ve Birsen, s. 108; Eren, F. (1966). Türk Medeni Hukukunda ölümüne bağlı tasarrufların iptali davası. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası, s. 71; Dural, s. 34; Oğuzman, s. 123; Ayiter, s. 46; Köprülü, s. 139; Berki, Ş. (1975). Miras Hukuku. Ankara: Sevinç Matbaası, s. 77; Dural ve Öz, N. 406; İmre ve Erman, s. 76; Serozan, R. ve Engin, B.İ. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık, N.85; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180; Öztan, s. 193; Steinauer, N. 696; Bağcı, Ö. (2006). El yazısı ile vasiyetnamede düzenleme yeri ve tarihi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Galatasaray Üniversitesi, İstanbul, s. 58; Gönen, s. 75; Kılıçoğlu, s. 113; Antalya, N. 471; Ayan, s. 109; Eren F. ve Yücer Aktürk, İ. (2021). Türk Miras Hukuku. 2021: Yetkin Yayınları, N. 333; Çakır, A. C. (2014). El yazılı vasiyetnamede düzenleme tarihi. Legal Hukuk Dergisi, C. 12, S. 136, s. 108.

¹⁰ Bağcı, s. 59-62.

¹¹ Gönensay ve Birsen, s. 109; Eren, s. 71; Dural, s. 34; Oğuzman, s. 123; Ayiter, s. 10; Köprülü, s. 139; Berki, s. 77; Tekinay, S. S. (1995). El yazısı ile vasiyetnamede yer ve tarih unsurlarının doğruluğu sorunu. Reha Poroy’a Armağan, s. 380; Dural ve Öz, N. 407; İmre ve Erman, s. 76; Serozan ve Engin, N.85; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180; Öztan, s. 193; Steinauer, N. 696; Bağcı, s. 58; Gönen, s. 75-76; Kılıçoğlu, s. 113; Antalya, N. 471; Ayan, s. 109; Eren ve Yücer, N. 333; Çakır, s. 108.

belirtilmesi gerekir¹². Bunlardan başka, düzenlenme tarihinin, vasiyetnamenin yorumlanması açısından da önem taşıdığı kabul edilmektedir¹³.

El yazılı vasiyetnamenin düzenlendiği tarih, vasiyetçinin vasiyetname yapma ehliyetinin varlığı ya da birden fazla vasiyetname olması hallerinde öncelik verilmesi gereken vasiyetnamenin tespiti gibi uyuşmazlıkların çözümünde belirleyici olduğundan, eksik veya hatalı olması ve ayrıca vasiyetnamenin içeriğinden de düzenlenme tarihinin belirlenememesi, vasiyetnamenin iptal edilmesine yol açar. Ancak, vasiyetnamenin geçerliliğine etki eden bir neden öne sürülmemişse veya vasiyetnamenin geçerliliğini etkileyecek olan iddianın gerçekliğinin belirlenmesinde düzenlenme tarihinin bir rolü yoksa, salt tarihin eksik veya hatalı olması nedeniyle vasiyetnamenin iptal edilmesi, vasiyetçinin son arzularının gerçekleşmesini engeller. Özellikle vasiyetçinin tek bir vasiyetnamesinin olduğu haller açısından bu durum eleştirilmiştir¹⁴.

III. DÜZENLENME TARİHİNİN EKSİK VEYA HATALI OLMASI VE BUNUN SONUCU

A. EL YAZILI VASİYETNAMEDE DÜZENLENME TARİHİNİN BELİRTİLME ŞEKİLLERİ VE YORUMU

TMK m. 538/I'de yer alan “*El yazılı vasiyetnamenin yapıldığı yıl, ay ve gün gösterilerek başından sonuna kadar mirasbırakanın el yazısıyla yazılmış ve imzalanmış olması zorunludur*” şeklindeki hükmün lafzından, vasiyetnamenin geçerli olabilmesi için düzenlenme tarihinin gün, ay ve yıl olarak belirtilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, vasiyetnamenin düzenlenme tarihine ilişkin gün, ay ve yıl unsurlarından biri ya da birkaçının veya tamamının belirtilmemesi düzenlenme tarihinde eksiklik; bu unsurlar belirtilmekle beraber esas tarihi yansıtmaması halinde ise düzenlenme tarihinde hata söz konusu olur. Bazı hallerde, vasiyetnamenin düzenlenme tarihi gün, ay ve yıl olarak açıkça belirtilmese de metnin içerisinden tarihin anlaşılması mümkündür. Doktrinde, vasiyetname içerisinde düzenlenme tarihinin mutlaka takvimde yazıldığı şekilde yer alması gerekliliğinin olmadığı¹⁵, düzenlenme tarihi metnin içinde kesin olarak anlaşılabilen bir tarihe atıf yapılması durumunda vasiyetnamede düzenlenme tarihinin bulunduğu ve düzenlenme tarihinin eksikliği nedeniyle iptal sebebi oluşmadığı kabul edilmiştir¹⁶. Örneğin, vasiyetnamenin içeriğinde, vasiyetçinin kullanmış olduğu Kurban Bayramının üçüncü günü¹⁷, “evlendiğim gün” “annemin öldüğü gün” şeklindeki ifadelerden, düzenlenme tarihi açıkça anlaşılıp tespit edilebildiği ölçüde, şekil şartının

¹² Bağcı, s. 62-64.

¹³ Serozan ve Engin, N.85; Çakır, s. 109-110.

¹⁴ Öztan, s. 194; Turan, G. (2009). Ölümüne bağlı tasarrufların hükümsüzlüğü. Ankara: Turhan Kitabevi, s. 13.

¹⁵ Gönensay ve Birsen, s. 109; Dural ve Öz, N. 400; Çakır, s. 110.

¹⁶ Dural, s. 33; Dural ve Öz, N. 400; İmre ve Erman, s. 77; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180; Eren ve Yücer, N. 332; Bağcı, s. 66; Leuba, CR CC II, Art. 505, N. 16; Çakır, s. 110-111.

¹⁷ İmre ve Erman, s. 77.

yerine getirilmiş olduğu kabul edilmektedir¹⁸. Benzer şekilde, vasiyetnamenin düzenlenme tarihine ilişkin bilinen kısaltmaların kullanılması da tarihin eksik olduğunu göstermez¹⁹.

Düzenlenme tarihinin, vasiyetnamenin neresinde belirtilmesi gerektiğine ilişkin kanunda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Bir başka anlatımla, düzenlenme tarihinin vasiyetnamenin başında ya da sonunda belirtilmesi gerektiğine dair bir kural yoktur. Tarihin, vasiyetnamenin başında, sonunda ve hatta vasiyetçinin imzasından sonra dahi belirtilmesinin mümkün olduğu kabul edilmektedir²⁰. Fakat, tarihin vasiyetnamenin sonunda belirtilmesinin daha ihtiyatlı olduğu öğretide²¹ belirtilmiştir. Benzer şekilde, vasiyetnamede tek bir tarihin olduğu ve bunun da vasiyetname metninin ortasında yer aldığı ihtimalde, bu tarihin, sonraki beyanları kapsayıp kapsamadığı noktasında ciddi şüphe bulunduğu ve ancak vasiyetname metni içerisinde devamlılığın olması halinde tek bir tarihin kabul edilmesinin mümkün olduğu öğretide ileri sürülmüştür²². Hatta, düzenlenme tarihi, vasiyetnamenin bulunduğu zarfın üzerine atılmışsa, zarfın el yazılı vasiyetname ile bütünlük taşıması kaydıyla düzenlenme tarihinin geçerli kabul edilmesi gerektiği doktrinde²³ ifade edilmiştir. Buna karşılık, tarihin mutlaka vasiyetnamenin yazıldığı kâğıtta yer alması gerektiği²⁴, vasiyetnamenin bulunduğu zarfın üzerinde bulunmasının uygun olmadığı²⁵ da öğretide savunulmuştur.

Vasiyetçinin, vasiyetnamesini birden fazla günde yazmış olması ihtimalinde, vasiyetnamenin tanzim edildiği her bir gün için ayrı ayrı tarih atılmasının gerekli olup olmadığı doktrinde tartışılmıştır. Bu ihtimalde, vasiyetnamenin yazıldığı bölümlere, ilgili günün tarihi atılabilir. Bununla birlikte, vasiyetnamenin bitirildiği günün tarihinin de tek bir tarih olarak vasiyetname içerisinde yer alabileceği kabul edilmiştir²⁶. Fakat, vasiyetçi tarafından vasiyetname tanzim edildikten sonra eklemelerde bulunulması halinde, açıklama niteliğindeki eklemeler hariç olmak üzere, sonraki tarihli eklemelerin yeni bir tasarruf niteliği taşıdığından bahisle, eklenen bölümlere dair düzenlenme tarihinin vasiyetnamede yer alması gerektiği, aksi durumda bu eklemelerin ne zaman yapıldığı da ispat edilmediği sürece iptal edilmesinin mümkün olduğu savunulmuştur²⁷.

¹⁸ Benzer örnekler için bkz. Dural, s. 33; Oğuzman, s. 124; Ayiter, s. 46; Köprülü, s. 139; Bağcı, s. 66-68; Gönen, s. 76-77.

¹⁹ Dural, s. 33; Gönen, s. 78.

²⁰ Oğuzman, s. 124; Köprülü, s. 139; Dural ve Öz, N. 420; Leuba, CR CC II, Art. 505, N. 16; Steinauer, N. 696a; Çakır, s. 115.

²¹ Eren, s. 71; Eren ve Yücer, N. 334.

²² Gönen, s. 81.

²³ Dural, s. 66; Dural ve Öz, N. 420; Gönen, s. 81; Leuba, CR CC II, Art. 505, N. 16; Çakır, s. 116.

²⁴ İmre ve Erman, s. 78.

²⁵ Steinauer, N. 696a.

²⁶ Dural, s. 43; Oğuzman, s. 124; İmre ve Erman, s. 78; Öztan, s. 194; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180; Turan, s. 14; Eren ve Yücer, N. 340; Çakır, s. 111.

²⁷ Eren, s. 74; Köprülü, s. 142; İmre ve Erman, s. 78; Eren ve Yücer, N. 341; Çakır, s. 112.

B. DÜZENLENME TARİHİNİN BÜTÜNEN VEYA KISMEN KANUNDA BELİRTİLEN UNSURLARI TAŞIMAMASI

TMK m. 538/I uyarınca, vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin gün, ay ve yıl olarak vasiyetçinin el yazısıyla belirtilmesi gerekir. Gün, ay ve yıl unsurlarından birinin, birkaçının veya tamamının belirtilmemesi ise düzenlenme tarihinin eksik olduğunu gösterir²⁸. Ancak, yukarıda da ifade edildiği üzere, vasiyetname metninin içeriğinden düzenlenme tarihinin gün, ay ve yıl olarak belirlenmesi mümkünse, açıkça günün, ayın veya yılın belirtilmemiş olması eksiklik olarak kabul edilmez²⁹. Bununla birlikte, vasiyetnamenin düzenlenme saatinin de belirtilmesi şartı bulunmamaktadır³⁰.

Vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin eksik olması halinde, kanunun lafzı dikkate alındığında, vasiyetname, TMK m. 557/I-b.4 uyarınca iptal edilebilir. Fakat, doktrinde eksik olan düzenlenme tarihinin vasiyetnamenin akıbetine etkisi konusunda farklı görüşler savunulmaktadır. Şöyle ki, öğretilerde, düzenlenme tarihinin her bir durum açısında vasiyetname içi veya dışı olgulara dayanılarak tespit edilmesinin mümkün olup olmaması hususunun, vasiyetnamenin geçerliliğine etki ettiği konusunda çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Örneğin, vasiyetçi, el yazılı vasiyetnamesinde düzenlenme tarihini, gün ve ay olarak belirtmiş olabilir. Bunun haricinde, yalnızca düzenleme yılı da vasiyetname içinde yer alabilir. Bu hallerde, düzenlenme tarihi kısmen eksiktir³¹. Kanunun lafzı dikkate alınırca, kısmi eksiklik vasiyetnamenin iptalini gerektirir. Ancak bu yorum vasiyetçinin arzularının yerine getirilmesine engel teşkil edeceğinden şekilci davranılması bazı sakıncalar da doğurabilir. Konuya ilişkin olarak doktrinde yer alan bir görüş³², tarihin, vasiyetnamenin geçerliliğini etkileyen diğer bir olgunun tespitinde önem arz etmesi halinde (ehliyetin belirlenmesinde olduğu gibi), tarihin eksik veya hatalı olmasına itibar edilmesi gerektiği ve ancak bu durumda geçerlilik şartı sayılmasının uygun olduğunu savunmuştur³³. Ayrıca, tarihe ilişkin şekli eksikliklerde, vasiyetname dışı olgulara dayanarak da tarihin tespit edilebilmesi kabul edilmiştir³⁴. Bu görüşün aksine, öğretilerde³⁵, vasiyetname dışı unsurların şekil sakatlığını gidermeyeceğini; bu unsurlara ancak vasiyetname içerisinde gösterilen tarihin açıklanması amacıyla başvurulmasının mümkün olduğu belirtilmiştir. Düzenlenme tarihinin tamamen değil ancak kısmen eksik olması halinde, vasiyetnamenin geçerliliğini etkileyen bir olguya ilişkin belirlemede de etkisi yoksa, kısmen eksik olması vasiyetnamenin geçerliliğine etki

²⁸ Gönen, s. 90; Çakır, s. 121.

²⁹ Doktrinde, vasiyetnamede gün, ay veya yıl belirtilmemiş olsa bile mirasbırakanın vasiyetnameyi ne zaman yaptığı kolayca tespit edilebiliyorsa tam eksik tarihin olduğu ifade edilmiştir: Öztan, s. 194.

³⁰ Gönen, s. 78.

³¹ Çakır, s. 121.

³² Serozan ve Engin, N.85.

³³ Serozan ve Engin, N.85.İdeal hukuk açısından bu görüşün uygun olduğu yönünde: Çakır, s. 125.

³⁴ Serozan ve Engin, N.85; Bağcı, s. 109.

³⁵ Oğuzman, s. 123.

etmemesi gerektiği de ayrıca savunulan görüşler arasındadır³⁶. Bununla birlikte, vasiyetçinin tek bir vasiyetnamesinin olduğu ve ehliyetsiz olduğuna yönelik itirazların olmadığı hallerde, vasiyetnamenin ayakta tutulabilmesi için, düzenlenme tarihindeki eksikliğin iptal sebebi teşkil etmemesi gerektiği de kabul edilen görüşler arasındadır³⁷. *Favor testamenti* ilkesine vurgu yaparak, vasiyetnamenin ayakta tutulabilmesi amacıyla tarih eksikliğinin ancak vasiyetname içeriğinin yorumuyla giderilmesinin mümkün olduğu, vasiyetname dışı unsurların eksikliğin giderilmesinin uygun olmadığı³⁸; ancak düzenlenme tarihinin açıklanması için vasiyetname dışı unsurlara başvurulabileceği kabul edilmiştir³⁹.

Bununla birlikte, bazı hallerde, gün, ay ve yıl unsurlarının tamamının veya bir kısmının vasiyetçinin el yazısıyla yazılmamış olması da düzenlenme tarihindeki bir eksiklik olarak kabul edilmiştir. Örneğin, düzenlenme yılının bin ve yüzyılı gösteren kısmının matbu olarak yazılması ve yalnızca devam eden kısmının el ile yazılması, genel kabul eden görüş⁴⁰ uyarınca eksiklik olarak nitelendirilmezken, bin, yüz ve on yılının mekanik gösterilmesi ve yalnızca kalan son rakamın el ile yazılmasının vasiyetnamenin geçerliliğine etki edeceği, zira vasiyetçinin el ürünü olması ihtimalinin kabul görmeyeceği doktrinde⁴¹ ifade edilmiştir. *Dural*, vasiyetnamede el yazısı kullanılması şartının amacının vasiyetnamenin gerçekliğinin temini olduğunu, dolayısıyla düzenlenme tarihinin el yazılı olmasını aramanın gerçekliğin tespitinde bir faydasının olmadığını ve tarihin basılı olmasının vasiyetnamenin geçerliliğinde şüpheye düşülmesine sebebiyet veren bir etki yapmadığını, tarihin el yazısı ile yazılmış olması şartının aranmasının, şekil şartlarının *ratio legis'ine* aykırılık oluşturduğunu savunmuştur⁴². Öğretide⁴³ ayrıca, mirasbırakanın, vasiyetname içerisinde tarihin matbu olarak yazıldığı kısımların üzerini çizmeden boş kalan kısımları doldurmuş olmasının kısmen matbu olarak düzenlenen tarihe itibar ettiğini, bu nedenle de tarihte yılın belirtildiği bin, yüz ve on yıla ilişkin kısımların matbu olmasının ve geri kalan bölümün el yazısı ile yazılmasının geçerli kabul edilmesi gerektiği de savunulmuştur. Buna karşın, vasiyetname içerisindeki tarihin kısmen matbu olmasının geçersizlik sebebi olduğu⁴⁴ ve mekanik ve elektronik aletlerle yazılmış tarihin el yazısıyla yazılma şartını taşımadığı⁴⁵ da ayrıca kabul edilen görüşler arasındadır.

³⁶ Dural, 43; Gönen, s. 91.

³⁷ Öztan, s. 194; Turan, s. 13.

³⁸ Hatemi, H. (2021). Miras Hukuku. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, N. 9 vd.; Antalya, N. 476.

³⁹ Antalya, N. 476; Çakır, s. 125.

⁴⁰ Oğuzman, s. 124; Dural, s. 36; Sungurbey, İ ve Kaneti, S. (1979). El yazılı vasiyetnamede düzenleme yerinin gösterilmesine ilişkin Yargıtay içtihadındaki son gelişme. Prof. Dr. Hıfzı Timur'un Anısına Armağan, s. 819; Dural ve Öz, N. 414; Bağcı, s. 76; Gönen, s. 79; Kılıçoğlu, s. 113.

⁴¹ Gönen, s. 79; Görüşlerle ilgili olarak bkz. Dural, s. 36-37.

⁴² Dural, s. 38.

⁴³ Çakır, s. 113-114.

⁴⁴ İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180.

⁴⁵ Eren ve Yücer, N. 331.

C. DÜZENLENME TARİHİNİN GERÇEĞİ YANSITMAMASI

El yazılı vasiyetnamede, vasiyetçi düzenlenme tarihini gün, ay ve yıl olarak belirtmesine rağmen bunun gerçeği yansıtması halinde, düzenlenme tarihinin hatalı olarak yazıldığı kabul edilir. Vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin hatalı yazılmasının sonuçları hakkında doktrinde farklı yaklaşımlar vardır⁴⁶. Öncelikle, tarihin doğruluğuna ya da itibarına ancak tarihin, vasiyetnamenin geçerliliğinde belirleyici rol oynadığı hallerde itibar edildiği görüşü ileri sürülmüştür⁴⁷. Diğer bir görüş, vasiyetname içerisinde gerçeği yansıtmasın veya yansıtması şeklen bir tarihin olmasının yeterli olduğunu savunmuştur⁴⁸. Bu görüş kapsamında tarihin doğruluğu maddi bir meseledir⁴⁹. Tarih kasten yanlış konulmamışsa ve tarihin yanlışlığının bir önemi bulunmuyorsa, bu durumun iptal sebebi oluşturmadığı ifade edilmiştir⁵⁰. Benzer şekilde, ehliyetin tespiti veya vasiyetnameler arasındaki sıranın belirlenmesi gibi düzenlenme tarihinin rol oynadığı bir durum mevcut değilse, şekli olarak var olan tarihle yetinilmesi gerektiği ifade edilmiştir⁵¹. Son olarak ise, el yazılı vasiyetnamede yer alan tarihin kanunun açık hükmü gereği vasiyetname içerisinde yer alması ve bunun gerçeği yansıtması gerektiği kabul edilmektedir⁵². El yazılı vasiyetnamede yer alan tarihin doğruluğunun ise karine olduğu ifade edilmiştir⁵³. Vasiyetnamedeki tarih, hatalı yazılması sebebiyle gerçeği yansıtmadığında, doğru tarih vasiyetname metnin içeriğinden tespit edildiği takdirde, vasiyetnamenin iptali sebebi oluşmayacağı görüşüyle⁵⁴ birlikte, doğru tarihin tanık beyanları gibi vasiyetname dışı olgularla tespit edilerek vasiyetnamenin ayakta tutulabileceği kabul edilmiştir⁵⁵. Düzenlenme tarihi kasten yanlış olarak belirtilmişse, bu halde vasiyetçinin vasiyetname yapma iradesinin olmadığı ve dolayısıyla vasiyetnamenin geçersiz olduğu görüşü⁵⁶ bulunmakla birlikte bu halde düzenlenme tarihinin hataen yanlış yazılmasında olduğu gibi vasiyetnamenin ayakta tutulması gerektiği de ayrıca savunulmuştur⁵⁷.

IV. İSVİÇRE MEDENİ KANUNU UYARINCA EL YAZILI VASİYETNAMEDE DÜZENLENME TARİHİ

El yazılı vasiyetname İsviçre Medeni Kanunu'nun 505. maddesinde düzenlenmiştir. El yazılı vasiyetnamenin geçerliliği için aranan şartlar, TMK m. 538'de

⁴⁶ Görüşler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Dural, s. 47 vd.; Bağcı, s. 92 vd.

⁴⁷ Serozan ve Engin, N.85.

⁴⁸ Dural, s. 62; Tekinay, s. 380.

⁴⁹ Dural, s. 62.

⁵⁰ Antalya, N. 480.

⁵¹ Eren, s. 73; Tekinay, s. 380-381; Eren ve Yücer, N. 338; Çakır, s. 121.

⁵² Oğuzman, s. 124.

⁵³ İmre ve Erman, s. 77.

⁵⁴ Oğuzman, s. 123; Dural ve Öz, N. 418; İmre ve Erman, s. 77.; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180.

⁵⁵ Tekinay, s. 380; Gönen, s. 85; Serozan ve Engin, N.85.

⁵⁶ Gönensay ve Birsan, s. 109; Dural, s. 57; Eren, s. 73; Tekinay, s. 383; Dural ve Öz, N. 418; Öztan, 193; Gönen, s. 89; İnan ve Ertaş ve Albaş, s. 180; Eren ve Yücer, N. 339.

⁵⁷ *Kocayusufoğlu'na* ait bu görüş ve açıklamalar için bkz. Gönen, s. 88 vd.

yer alan şartlar ile paraleldir. Şöyle ki, İMK m. 505/I'de el yazılı vasiyetnamenin tamamının, tarihin ve imzanın vasiyetçinin el yazısı ile yazılması gerektiği, tarihin, yıl, ay ve günü içermesi gerektiği ifade edilmiştir. Ancak, düzenlenme tarihinin eksik veya hatalı olmasının sonuçlarına madde içerisinde değinilmemiştir. Ne var ki, 23 Haziran 1995 tarihinde kabul edilen ve 1 Ocak 1996 tarihinde yürürlüğe girmiş olan İsviçre Medeni Kanunu'nun 520a maddesi bu konuya açıklık getirmiş ve el yazılı vasiyetnamede tarihin eksik ya da hatalı olduğu her halde vasiyetnamenin iptal edilebilmesinin önüne geçilmiştir. Buna göre, el yazılı vasiyetnamenin düzenlendiği gün, ay veya yıl belirtilmemişse ya da hatalı olarak belirtilmişse, vasiyetname ancak düzenlenme tarihinin başka şekilde belirlenememesi ve ayrıca düzenlenme tarihinin, vasiyetçinin vasiyetname yapma ehliyetinin, birden çok ölüme bağlı tasarruf arasındaki kronolojik sıranın veya vasiyetnamenin geçerliliğini etki eden sorunların belirlenmesinde önem taşıyorsa iptal edilebilir⁵⁸.

İsviçre Medeni Kanunu'nda el yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihine ilişkin yapılan bu değişikliğe, esasen İsviçre Federal Mahkemesi'nin yaklaşımı da etkili olmuştur. İsviçre Federal Mahkemesi, vasiyetçinin, düzenlenme tarihine ilişkin hatası iradi değilse, bir başka anlatımla, vasiyetçi tarihte kasti olmadan bir yanlışlık yaptıysa ve tarihteki yanlışlığın somut olay açısından herhangi bir önemi bulunmuyorsa, hukuken korunmuş bir menfaatin zedelenmediğinden bahisle vasiyetnamenin geçersizliğine sebebiyet vermemesi gerektiğini karara bağlamıştır⁵⁹. Nihayetinde Federal Mahkemenin bu yaklaşımı 1996 tarihinde yasalaşmış ve İsviçre Medeni Kanunu'nun 520a maddesinde yerini almıştır⁶⁰.

826

SONUÇ

Sıkı şekil şartlarına tabi olan el yazılı vasiyetnamenin geçerlilik koşullarından biri de düzenlenme tarihinin belirtilmiş olmasıdır. Türk Medeni Kanunu'nda her ne kadar el yazılı vasiyetnamenin düzenlenme tarihinin gün ay ve yıl olarak belirtilmesi gerektiği hükme bağlanmışsa da hükmün lafzından hareketle katı bir uygulamada bulunmak vasiyetnamenin ayakta tutulmasına engel olur. Zira, düzenlenme tarihi, vasiyetnamenin geçerliliğine ilişkin bir şüphenin giderilmesinde rol oynamadığı ve ayrıca başkaca şekillerde belirlenmesi mümkün olduğu halde sırf tarihin gün, ay ve yıl olarak yazılmaması olması nedeniyle ölenin son arzuları gerçekleşemez.

Mirasbırakanın birbiriyle çelişen ölüme bağlı tasarrufları olmadığı ve tasarruf ehliyetine ilişkin bir şüphenin bulunmadığı hallerde, tarihin eksik olması ya da doğru

⁵⁸ Steinauer, N. 697; Serozan ve Engin, N.85; Piotet, D. (2016). *Commentaire Romand, Code Civil II, Art. 520a*. Bale: Helbing Lichtenhahn, N. 1 vd.; Leuba, CR CC II, Art. 505, N. 14.

⁵⁹ Tekinay, s. 381 vd.

⁶⁰ Steinauer, N. 697, dipn. 26.

olmaması nedeniyle hukuken korunmuş bir menfaat zedelenmez. Tarihin varlığı ya da doğruluğu, fiili ya da hukuki bir yararın korunması bakımından rol oynamıyorsa, hatalı olması veya tarihin hiç yazılmaması bir fark yaratmamalıdır. Bu nedenle, düzenlenme tarihinin, vasiyetnamenin başkaca nedenlerle geçerliliğinin tespitindeki önemi düşünüldüğünde, geçerlilik şartı olarak kabul edilmesi yerindedir. Fakat, eksikliği veya yanlışlığı halinde, her durumda vasiyetnamenin iptaline sebebiyet vermesinin, ölenin son arzularının gerçekleşmesini engellemesinden ötürü sakıncalıdır.

Açıklanan bu sebeplerle, netice olarak, İsviçre Medeni Kanunu'nun 520a maddesinde düzenlendiği şekilde, düzenlenme tarihinin el yazılı vasiyetname içerisinde gün, ay veya yıl olarak belirtilmemesi halinde ya da hatalı olarak belirtilmesi durumunda, vasiyetnamenin ancak düzenlenme tarihinin başka şekilde belirlenememesi ve ayrıca vasiyetçinin vasiyetname yapma ehliyetinin, birden çok ölüme bağlı tasarruf arasındaki kronolojik sıranın veya vasiyetnamenin geçerliliğini etki eden sorunların belirlenmesinde önem taşıması durumunda iptal edilebilmesi yönünde bir değişikliğin meydana gelmesinin, vasiyetnamenin ayakta tutulmasına imkan tanıyarak doktrindeki fikir ayrılıklarına son vereceği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

- Akkanat, H. (2001). El yazısı ile vasiyetnamede vasiyetname metninin özellikleri. Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı, C.II, 799-815.
- Antalya, G. (2019). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ayan, M. (2016). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ayiter, N. (1974). Miras Hukuku. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Bağcı, Ö. (2006). El yazısı ile vasiyetnamede düzenleme yeri ve tarihi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul.
- Berki, Ş. (1975). Miras Hukuku. Ankara: Sevinç Matbaası.
- Çakır, A. C. (2014). El yazılı vasiyetnamede düzenleme tarihi. Legal Hukuk Dergisi, C. 12, S. 136, 105-128.
- Dural, M. (1967). El yazılı vasiyetname. İstanbul: Cezaevi Matbaası.
- Dural, M. ve Öz, T. (2021). Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Eren, F. (1966). Türk Medeni Hukukunda ölüme bağlı tasarrufların iptali davası. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.
- Eren F. ve Yücer Aktürk, İ. (2021). Türk Miras Hukuku. 2021: Yetkin Yayınları.
- Gönen, D. (2007). El yazılı vasiyetname. İstanbul: Legal Yayıncılık.

- Gönensay, S. ve Birsen, K. (1963). Miras Hukuku. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Hatemi, H. (2021). Miras Hukuku. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- İmre, Z. ve Erman, H. (2017). Miras Hukuku. İstanbul: Der Yayınları.
- İnan, A.N. ve Ertaş, Ş. ve Albaş, H. (2012). Miras Hukuku. İzmir: İleri Yayıncılık.
- Kılıçoğlu, A. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Köprülü, B. (1975-1976). Miras Hukuku dersleri. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Leuba, A. (2016). *Commantaire Romand, Code Civil II, Art. 505*. Bale: Helbing Lichtenhahn.
- Oğuzman, K.M. (1972). Miras Hukuku dersleri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Öztan, B. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Piotet, D. (2016). *Commantaire Romand, Code Civil II, Art. 520a*. Bale: Helbing Lichtenhahn.
- Serozan, R. ve Engin, B.İ. (2021). Miras Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Steinuer, P.H. (2015). *Le Droit des Succession*. Berne: Stämpfli Editions.
- Sungurbey, İ ve Kaneti, S. (1979). El yazılı vasiyetnamede düzenleme yerinin gösterilmesine ilişkin Yargıtay içtihadındaki son gelişme. Prof. Dr. Hıfzı Timur'un Anısına Armağan, 815-837.
- Tekinay, S. S. (1995). El yazısı ile vasiyetnamede yer ve tarih unsurlarının doğruluğu sorunu. Reha Poroy'a Armağan, 378-386.
- Turan, G. (2009). Ölümüne bağlı tasarrufların hükümsüzlüğü. Ankara: Turhan Kitabevi.